

Uitspraak Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden

Uitspraaknr. : 08-02

Datum : 1 september 2008

Partijen : de stichting <naam zorgaanbieder>, vertegenwoordigd door de directeur behandelenzaken van <naam instelling>, de heer <naam>, psychiater;

en

de cliëntenraad van <naam instelling>, vertegenwoordigd door zijn waarnemend voorzitter, de heer <naam>, hierna aangeduid als: de cliëntenraad.

Het geschil en het verloop van de procedure

1. De zorgaanbieder houdt een organisatie in stand die geestelijke gezondheidszorg aanbiedt. Het meningsverschil betreft de verhuizing van een bemoeizorgproject naar een gebouw waarin ook een activiteitencentrum en een inloophuis zijn gehuisvest. De zorgaanbieder heeft de cliëntenraad gelegenheid gegeven om advies uit te brengen over de verhuizing. De cliëntenraad heeft van die gelegenheid geen gebruik gemaakt omdat de zorgaanbieder het besluit al genomen bleek te hebben voordat de cliëntenraad zijn advies had uitgebracht.

2. De cliëntenraad heeft in zijn brief van 3 juni 2008 het geschil voorgelegd aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (hierna: de commissie). De commissie heeft op 9 juni 2008 de ontvangst van het verzoek bevestigd en tevens de zorgaanbieder gelegenheid geboden schriftelijk te reageren op het verzoek. De zorgaanbieder heeft in zijn brief van 1 juli 2008 van die gelegenheid gebruik gemaakt.

De commissie heeft, ter behandeling van het verzoek, een hoorzitting gehouden op maandag 14 juli 2008. Het samenvattend verslag van de hoorzitting is op 17 juli 2008 aan partijen gestuurd, zij hebben gelegenheid gekregen om op het verslag te reageren. De cliëntenraad en de zorgaanbieder hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt, waarna de voorzitter van de commissie het verslag heeft vastgesteld.

Feiten en standpunten van partijen

3. De zorgaanbieder heeft verschillende panden in gebruik. In één van die panden is ruimte vrijgekomen. De zorgaanbieder wil daarin een tot nu toe elders gehuisvest bemoeizorgproject onderbrengen. De cliëntenraad heeft hier bedenkingen tegen. De raad voorziet dat de cliënten van het bemoeizorgproject problemen gaan opleveren voor de bezoekers van het activiteitencentrum en van het inloophuis, die eveneens in het pand gehuisvest zijn. De raad heeft daarom de directie gevraagd hem gelegenheid te geven advies uit te brengen over de voorgenomen inhuizing van het bemoeizorgproject. De raad meent dat de inhuizing onder het verzwaard adviesrecht valt omdat het *'de systematische bewaking, beheersing of verbetering van de kwaliteit van de aan cliënten te verlenen zorg'* betreft (art. 3, eerste lid, onderdeel j Wmcz).

4. De zorgaanbieder heeft in zijn brief van 7 mei 2008 de cliëntenraad alsnog gelegenheid geboden te adviseren. Hij heeft de cliëntenraad in zijn adviesaanvraag medegedeeld dat hij de voorgenomen verhuisdatum in verband met de adviesprocedure heeft verzet van half mei naar 1 juni 2008. De cliëntenraad heeft in een brief van 16 mei 2008 aan de zorgaanbieder laten weten dat hij zo spoedig mogelijk een advies zal formuleren. De raad meldt daartoe in overleg te treden met de cliëntencommissies van het activiteitencentrum en het inloophuis. Op 28 mei 2008 zag de cliëntenraad op intranet de mededeling dat de verhuizing van het bemoeizorgproject op 2 juni 2008 zal plaatsvinden. De cliëntenraad was op die dag bijeen om het advies te formuleren. In zijn brief van 29 mei 2008 laat de cliëntenraad de zorgaanbieder weten af te zien van het uitbrengen van het advies nu het besluit al genomen blijkt te zijn.

5. Tijdens de hoorzitting heeft de zorgaanbieder te kennen gegeven dat de communicatie over de verhuizing van het bemoeizorgproject niet goed is verlopen. Omdat hij veel belang hecht aan de dialoog met de cliëntenraad, heeft hij de cliëntenraad gelegenheid gegeven advies uit te brengen. Hij is het niet eens met de stelling van de cliëntenraad dat het een verzwaard advies betreft. Hij wijst erop dat de besluitvorming onder tijdsdruk stond. De cliëntenraad is van mening dat de zorgaanbieder niet correct gehandeld heeft door het besluit te nemen zonder het gevraagde advies af te wachten.

Overwegingen ten aanzien van het verzoek

6. Het standpunt van de cliëntenraad, dat het besluit onder het verzwaard adviesrecht valt, is gebaseerd op de veronderstelling dat de geciteerde bepaling uit de Wmcz betrekking heeft op ieder besluit dat de kwaliteit van zorg beïnvloedt.

De commissie onderschrijft dit standpunt niet. De commissie wijst in dit verband op de volgende passage uit de wetsgeschiedenis van de Wmcz: *‘Op de vraag van de leden van de D66 fractie of de omschrijving «systematische bewaking, beheersing en verbetering van de kwaliteit» niet te ruim is, merken wij op dat – anders dan deze leden veronderstelden – niet alle besluiten die uiteindelijk tot doel hebben de kwaliteit te verbeteren onder deze omschrijving vallen. Bij de systematische bewaking, beheersing en verbetering van de kwaliteit gaat het, kort gezegd, om de invoering en toepassing van zogenoemde kwaliteitssystemen. Een kwaliteitssysteem is een stelsel van vastgelegde eisen, regels en procedures dat tot doel heeft te verzekeren dat de zorg- en dienstverlening aan de gestelde eisen voldoet en blijft voldoen. Daarvan maakt deel uit een systematische verzameling en registratie van gegevens over de kwaliteit van de verleende zorg of diensten, het aan de hand van deze gegevens systematisch toetsen of de zorg- of dienstverlening van verantwoord niveau is en ten slotte – indien nodig – het aanpassen van de zorg- of dienstverleningsprocessen. De term «systematische bewaking, beheersing en verbetering van de kwaliteit verwijst derhalve naar een kenbaar geheel van activiteiten van de zorgaanbieder. Met deze term en de hierboven gegeven uitleg daarvan, wordt overigens aangesloten bij de terminologie van en toelichting op de voorgenomen Kwaliteitswet zorginstellingen’* (Kamerstukken I, vergaderjaar 1994–1995, 23 041, nr. 31b, p. 4).

Voorzover het besluit tot inhuizing van het bemoeizorgproject al effect heeft op de kwaliteit van de zorg die aan andere gebruikers van het pand wordt geboden, valt het besluit, gelet op de bedoeling van de wetgever, zoals verwoord is in dit citaat, niet om die reden onder het verzwaard adviesrecht. De commissie heeft evenmin kunnen constateren dat het besluit valt onder één van de andere omschrijvingen uit de Wmcz van onderwerpen waarover de zorgaanbieder geen besluit mag nemen dan nadat hij de cliëntenraad in de gelegenheid heeft gesteld daarover een verzwaard advies uit te brengen.

7. De voorgaande conclusie neemt niet weg dat de directeur, nu hij de cliëntenraad gevraagd heeft advies uit te brengen, ongeacht of hij daartoe wettelijk verplicht was, gehouden was de adviesprocedure correct te volgen.

Dit houdt in dat hij met de cliëntenraad een redelijke termijn had moeten afspreken waarbinnen de raad zijn advies zou kunnen uitbrengen en dit advies nog besproken zou kunnen worden in een overleg tussen de zorgaanbieder en de cliëntenraad (artikel 4, eerste lid Wmcz). Gelet op de korte termijn waarbinnen de verhuizing moest plaatsvinden, had deze termijn in dit geval korter kunnen zijn dan gebruikelijk.

Door deze afspraken niet te maken en de cliëntenraad slechts te vragen om zo spoedig mogelijk advies uit te brengen, heeft de zorgaanbieder de adviesproce-

dure te veel op zijn beloop gelaten. Door vervolgens, toen het advies kennelijk te lang uitbleef, tot uitvoering van de verhuizing te besluiten, heeft de zorgaanbieder onzorgvuldig gehandeld ten opzichte van de cliëntenraad.

De commissie tekent hierbij aan de cliëntenraad zijn advisering beter had kunnen plannen. Door op 28 mei 2008 een advies uit te brengen over een verhuizing die op 1 juni 2008 zou plaatsvinden heeft de cliëntenraad zijn mogelijkheden om invloed uit oefenen op het besluit verkleind. Dit neemt echter niet weg dat de zorgaanbieder verantwoordelijk is voor een goede regievoering over de adviesprocedure en dat hij daarin in dit geval tekort geschoten is.

Oordeel

Het bovenstaande leidt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden tot het volgende oordeel:

Het besluit om het bemoeizorgproject te vestigen in het gebouw waarin ook het inloophuis en het activiteitscentrum zijn gevestigd, is geen besluit over een onderwerp zoals bedoeld in art. 3, eerste lid, onderdeel j Wmcz. Het valt dan ook niet onder het verzwaard adviesrecht van de cliëntenraad.

Nu de zorgaanbieder de cliëntenraad van <naam instelling> advies heeft gevraagd, was de zorgaanbieder gehouden de daaropvolgende adviesprocedure correct te doorlopen, dat wil zeggen dat hij met de cliëntenraad een termijn had moeten afspreken waarbinnen deze het advies zou uitbrengen en waarbinnen overleg over het voorgenomen besluit met de cliëntenraad mogelijk zou zijn geweest. Door onduidelijkheid te laten bestaan over het verloop van de adviesprocedure en het voorgenomen besluit waarover hij advies had gevraagd om te zetten in een definitief besluit toen het advies kennelijk te lang op zich liet wachten, heeft de zorgaanbieder onzorgvuldig gehandeld ten opzichte van de cliëntenraad.

Deze uitspraak is vastgesteld door de voorzitter van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, de heer mr. J.L.P.G. van Thiel en de leden de heer dr. J.J. Belderok en mevrouw mr. dr. B.J.M. Frederiks.

Utrecht, 1 september 2008

mr. J.L.P.G. van Thiel,
voorzitter

mr. K.R. van Dijk,
secretaris